

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 13 marca 2025 r.

Poz. 1404

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR NK-II.4131.39.2025.PB WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 13 marca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

§ 2, § 3 i § 4 Załącznika Nr 2 do uchwały nr X/65/25 Rady Miejskiej w Szepietowie z dnia 17 lutego 2025 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Szepietowo oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków.

UZASADNIENIE

W dniu 17 lutego 2025 r. Rada Miejska w Szepietowie podjęła uchwałę Nr X/65/25 w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Szepietowo oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków. Akt ten wpłynął do organu nadzoru w dniu 18 lutego 2025 r. i z urzędu poddany został kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż część zapisów uchwały podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z powyższym organ nadzoru w dniu 5 marca 2025 r. wszczął postępowanie nadzorcze celem wyeliminowania wadliwej uchwały z obrotu prawnego. Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

Analizowana uchwała podjęta została w oparciu o art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 2778 z późn. zm.), dalej jako „ustawa”, zgodnie z którym, określenie przystanków komunikacyjnych i dworców oraz warunków i zasad korzystania, o których mowa w ust. 1 pkt 6, następuje w drodze uchwały podjętej przez właściwy organ danej jednostki samorządu terytorialnego.

Powyższe oznacza, że granice upoważnienia ustawowego ograniczają organ stanowiący gminy do określenia przystanków komunikacyjnych i dworców oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów.

Tymczasem w § 2 Załącznika Nr 2 do ww. uchwały postanowiono: „*W celu korzystania z przystanków należy złożyć stosowny wniosek w Urzędzie Miejskim w Szepietowie, do którego należy załączyć dokumenty wymienione w art. 32 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 2778)*”.

Wskazać należy, że przepis art. 32 ustawy został uchylony przez art. 1 pkt 15 ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1720), zmieniającej tę ustawę z dniem 28 września 2023 r. Odesłanie do nieobowiązującego już art. 32 zastąpiono regulacjami art. 25 ust. 5 ustawy. Jednocześnie przedmiotowa materia nie mieści się w zakresie upoważnienia wynikającego z art. 15 ust. 2 ustawy, bowiem należy do sfery wykonawczej.

Umocowanie do stanowienia w przedmiocie określenia „warunków i zasad korzystania” z gminnych przystanków komunikacyjnych, oznacza kompetencję organu stanowiącego gminy do formułowania w stosunku do tych obszarów, norm i zasad prawidłowego postępowania, ustalania obowiązujących reguł zachowania się, określenia ustalonego porządku zachowania się. Zarówno warunki, jak i zasady korzystania, o których mowa w normie kompetencyjnej, wyznaczają pewien obszar, w ramach którego rada gminy może je swobodnie kształtować. Nie oznacza to jednak dowolności. Rada ma obowiązek ściśle trzymać się ram wyznaczonych zarówno przez ustawę, jak i naturę materii, którą w ramach danego upoważnienia ustawowego reguluje.

Nie jest zatem uzasadnione umieszczanie w uchwale dotyczącej warunków i zasad korzystania z przystanków treści, które nie dotyczą tej materii. W zakresie delegacji ustawowej rady gminy, nie mieści się zatem uprawnienie do decydowania o szczegółowym przebiegu procedury, prowadzącej do zawarcia umowy lub uwzględnienia zgłoszenia przewoźnika, w tym zwłaszcza o warunkach, jakie należy spełnić lub dokumentach, jakie należy przedłożyć wraz z wnioskiem, w trakcie ubiegania się o możliwość korzystania z przystanku komunikacyjnego. Powołana materia, w ocenie organu nadzoru, nie mieści się w zakresie pojęcia „zasad i warunków korzystania z przystanków”.

W ocenie organu nadzoru w pojęciu warunków i zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych dla operatorów i przewoźników wykonujących regularne przewozy osób w publicznym transporcie zbiorowym nie mieszczą się również postanowienia § 3 Załącznika Nr 2 do analizowanej uchwały, w którym zobowiązano *„operatorów i przewoźników uprawnionych do korzystania z przystanków komunikacyjnych będących w zarządzie Gminy Szepietowo, do podania do publicznej wiadomości rozkładu jazdy poprzez zawieszenie stosownej informacji na przystankach komunikacyjnych zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo przewozowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 8, z 2023 r. poz. 1720)”* oraz § 4 Załącznika Nr 2 gdzie wskazano, że *„sposób zamieszczenia rozkładu jazdy na przystanku należy uzgodnić z Gminą Szepietowo”*.

Przepis art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo przewozowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 8 z późn. zm.) stanowi, że przewoźnik wykonujący regularne przewozy osób jest obowiązany w szczególności podać do publicznej wiadomości rozkład jazdy środków transportowych przez zamieszczenie informacji na wszystkich dworcach i przystankach wymienionych w rozkładzie jazdy. Dodatkowo wskazać należy, że realizacja ww. obowiązku uregulowana została szczegółowo w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie rozkładów jazdy (Dz. U. z 2018 r. poz. 202) wydanym na podstawie upoważnienia zawartego w art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe. Zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia, przewoźnik wykonujący regularny przewóz osób w transporcie drogowym oraz innym szynowym podaje rozkład jazdy do publicznej wiadomości w szczególności poprzez przekazanie rozkładu jazdy oraz informacji dotyczącej rozkładu jazdy właścicielowi albo zarządzającemu przystankiem komunikacyjnym lub dworcem, celem zamieszczenia informacji dotyczącej rozkładu jazdy na danym obiekcie. Natomiast, w myśl § 11 ust. 3 pkt 2 lit. b tego rozporządzenia, w transporcie drogowym podawanie rozkładu jazdy do publicznej wiadomości polegające na przekazaniu rozkładu jazdy oraz informacji dotyczącej rozkładu jazdy właścicielowi albo zarządzającemu przystankiem komunikacyjnym lub dworcem, celem zamieszczenia informacji dotyczącej rozkładu jazdy na danym obiekcie następuje poprzez przekazanie kopii zatwierdzonego rozkładu jazdy w postaci pliku w formacie PDF oraz w wersji elektronicznej umożliwiającej edycję tekstu.

Z powyższych przepisów jednoznacznie wynika, że ogłaszanie rozkładów jazdy na przystankach jest obowiązkiem ich właścicieli i zarządców. Rada zobowiązując operatorów i przewoźników do zawieszenia stosownej informacji na przystankach komunikacyjnych (§ 3 Załącznika nr 2 do uchwały) oraz uzgadniania z Gminą Szepietowo sposobu zamieszczenia rozkładu jazdy (§ 4 Załącznika nr 2 do uchwały) naruszyła w sposób istotny art. 15 ust. 2 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

Takie działanie Rady Miejskiej w Szepietowie godzi w konstytucyjną zasadę praworządności wskazaną w art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którą organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. W orzecznictwie wskazuje się, iż rada gminy stanowiąc akty prawa miejscowego winna treść swoich regulacji dostosować ściśle do zakresu przyznanego upoważnienia i przysługujących kompetencji, a w zakresie wątpliwości co do zakresu tego upoważnienia wyjaśnić te wątpliwości przez zastosowanie wykładni zawężającej (tak min. wyrok NSA z dnia 26 maja 1992 r. sygn. akt SA/Wr310/92). Takie stanowisko zajął również WSA we Wrocławiu w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 marca 2007 r., sygn. akt II SA/Wr745/06, wedle którego „(...) zakres i treść prawa miejscowego uwarunkowana jest normami ustalonymi w aktach wyższego rzędu. Podstawą prawną stanowienia aktów prawa miejscowego jest bowiem upoważnienie

zawarte w ustawie co przesądza o ich zależnej pozycji w hierarchii źródeł prawa. Każdorazowo zatem, w akcie rangi ustawowej, musi być zawarte upoważnienie (delegacja) dla rady gminy dla podjęcia aktu prawa miejscowego (...) Przy ocenie aktu prawa miejscowego należy mieć zatem na względzie, że akt ten nie może naruszać nie tylko przepisów ustawy, zawierających delegację do jego ustanowienia, ale również przepisów Konstytucji, oraz innych ustaw pozostających w pośrednim lub bezpośrednim związku z regulowaną materią.”.

Końcowo nadmienić należy, że w sprawie o identycznej treści, uregulowanej uchwałą nr LI/391/24 Rady Miejskiej w Szepietowie z dnia 21 marca 2024 r., Wojewoda Podlaski wydał rozstrzygnięcie nadzorcze znak NK-II.4131.88.2024.PB z dnia 23 kwietnia 2024 r., częściowo stwierdzając jej nieważność. Analizowana uchwała powiela postanowienia, których nieważność stwierdził ww. organ nadzoru.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Urszula Matusiewicz-Jasińska